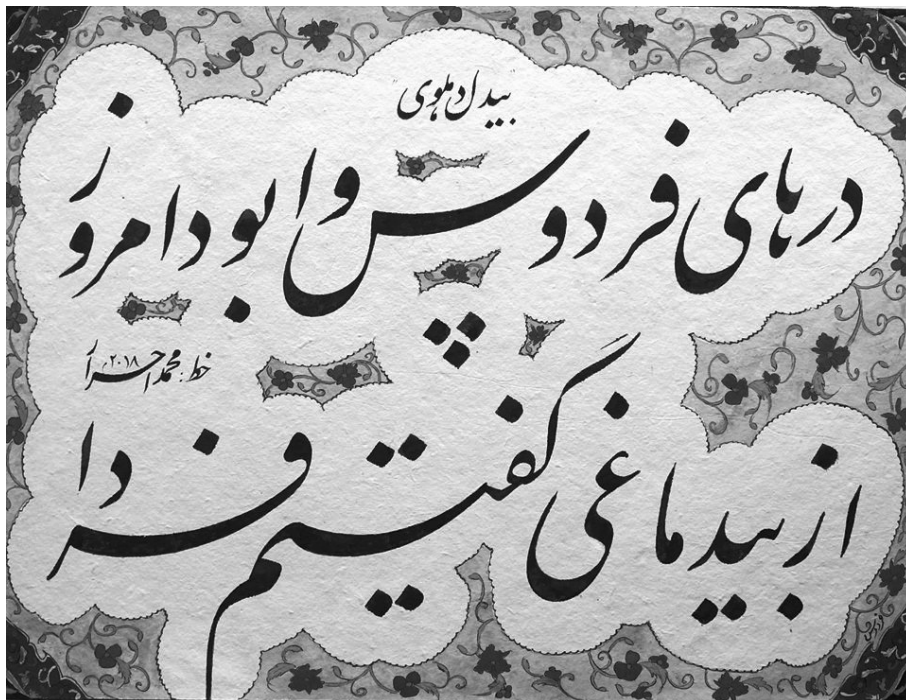


### کلک شیرین کار

دستاوردهای فراوان زبان فارسی با همه صلابت و زیبایی اش اگر نوشته نمی شد ماندگار نبود، و نیز اگر به زیبایی نگارش نمی یافت تا این میزان جلب توجه نمی کرد. بر این اساس خط و خوشنویسی را باید از اساسی ترین دلایل قوام زبان فارسی در طول تاریخ و از مهمترین عناصر ثبت و انتقال میراث گرانشنگ این زبان دانست. در شبه قاره هم همواره خوشنویسانی فعالیت داشته اند که امیدواریم در مجله قند پارسی در هر شماره یکی از این هنرمندان دیروز و امروز را در شبه قاره معرفی کنیم.

بازدید از نمایشگاه استاد محمد احرار هندی در دانشکده هنرهای دانشگاه اسلامی علیگر فرصت مناسبی را فراهم آورد تا با این هنرمند خودساخته و سخت کوش آشنا شویم و از ایشان بخواهیم خودشان را به مخاطبان مجله قند پارسی بیشتر بشناسانند. چشم انتظار آثار و نوشتار دیگر هنرمندان این دیار زرخیز هستیم.

مجله قند پارسی



## زندگی نامه خودنوشت خوشنویس معاصر محمد احرار هندی



نامم محمد احرار عالم معروف به محمد احرار هندی است. به تاریخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۵۶ میلادی به قریه شبلی باری ضلع دهنباد چهارکند، که حدی به بنگال غربی دارد، به خانه محمد بابوجان عاشق و امت آرا بیگم چشم به جهان گشودم.

پدرم علم دوست بودند و به ادبیات اردو و فارسی علاقه داشتند، و شعر نیز می گفتند. چون استعداد می داشتم مرا در ایام طفولیت به آموختن خط ترغیب کردند. استاد

نیافتم و از رساله های خوشنویسی استفاده کرده، خودم مشق کردم. آقای عابد رضا بیدار رییس کتب خانه خدابخش پتنا خطم را ملاحظه کردند و برای استفاده کردن از خطوط میرعماد و رشیدالدین دیلمی و دیگر استادان دوره مغولیه و صفویه مرا به کتب خانه خدابخش احضار کردند.

در هنگام انقلاب اسلامی ایران با دانشجویان ایرانی در هند تماس داشتم، و چندین کتب خطاطی ایرانی از ایشان حاصل کردم، که یکی از ایشان که هنوز در یادم هستند آقای عبدالهادی قزوینی بودند که اکنون در دانشگاه تربیت مدرس تهران استاد هستند. بعد از مدت طولانی با استادان ایران و ترکیه ارتباط پیدا کردم. به خصوص با آقای

استاد رسول مرادی مشهدی، شاگرد برجسته استاد غلام حسین امیرخانی دوستداری کردم. این استاد ارجمندم خیلی به من لطف کردند و از نکات نستعلیق به توسط نامه نویسی از ایشان یادگرفتم. حتی آقای مرادی همراه آقایان مجتبی سبزه و فرزانه کرمانی نژاد برای ملاقات من به هند آمدند و در دهلی، علی گره و پتنا نمایشگاه گروهی برپا کردیم. هنوز آقای مرادی برایم نامه ارسال می کنند و با من در ارتباط هستند، و خواهشمند هستند که اگر ممکن شود باز برای نمایشگاه خط به هند بیایند.

استاد معروف اردو آقای شمس الرحمن فاروقی نمونه هایی از خطوط من را در مجله خود «شب خون» در شهر اله آباد چاپ کردند و در میان دانشمندان و حوزه های علمی و فرهنگی هند و خارج از کشور معرفی کردند. اکنون گاه گاه نمونه خطوط من در مجله «دبیر» در شهر کاکوری لکنو و مجله «نقد و تحقیق» دهلی نو به سردبیری سید نقی عباس چاپ می خورد.

تاکنون در کتبخانه خدابخش پتنا، دانشگاه اسلامی علی گره، دانشگاه هندوی بنارس و در کتبخانه رضا رامپور نمایشگاه خط برپا کردم. چندین مقاله نیز در باره خط و خطاطان نوشتم که چاپ خورده است.

من برای آموختن و ترویج این هنر قدسی و معنوی هزارها رویه صرف کرده ام ولی از این هنر نان نخوردم. در چاکری دولتی چهارکند بودم، و اکنون از منصب عالی بازنشسته ام و برای آموزش خط کوشان هستم. چندتن شاگردان ذی استعداد دارم به نام های محمد آرمان، محمد فردوس یساری، و محمد نوشاد شاهدهی که در آموزش خط بسیار ساعی هستند.

سپر دم به تو مایه خویش را

تو دانی حساب کم و بیش را



